До питання про взаємодію органів фінансового контролю із органами фінансового розслідування

Тарасюк Анатолій Васильович[1]

Опубліковано	Секція	УДК
26.12.2022	Право	347.7

DOI: http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7515805

Ліцензовано за умовами Creative Commons BY 4.0 International license

Анотація. У статті було досліджено окремі аспекти взаємодії органів фінансового контролю із органами фінансового розслідування на прикладі такого органу досудового розслідування як Державне бюро розслідувань. Було констатовано, що в Україні відсутня цілісна система органів фінансового контролю, відсутня система їх взаємодії між собою, а також майже відсутнє нормативне підґрунтя для врегулювання взаємодії органів фінансового контролю із органами фінансового розслідування. У роботі констатується, що концепція фінансових розслідувань є відносно новою для України. На органи фінансового контролю покладається обов'язок повідомити ДБР про виявлені порушення. В свою чергу, на Державне бюро розслідувань як орган досудового розслідування, покладається обов'язок здійснити досудове розслідування кримінального правопорушення, в тому числі, і здійснити фінансове розслідування. Окрім цього, у статті зазначається про взаємодію в зворотному напрямку, зокрема, коли органи фінансового розслідування взаємодіють із органами фінансового контролю. Зокрема, Державне бюро розслідувань залучає органи фінансового контролю для проведення процесуальних дій з метою отримання доказів у кримінальному провадженні, наприклад, для проведення ревізій.

Ключові слова: фінансовий контроль, фінансове розслідування, фінансові правопорушення, відмивання коштів, Державна аудиторська служба України, Державне бюро розслідувань.

[1] доктор юридичних наук, доцент, заступник директора Територіального управління Державного бюро розслідувань розташованого у місті Львів.

ON THE QUESTION OF INTERACTION OF FINANCIAL CONTROL BODIES WITH FINANCIAL INVESTIGATION BODIES

Annotation. The article investigated certain aspects of the interaction of financial control bodies with financial investigation bodies on the example of such a pre-trial investigation body as the State Bureau of Investigation. It was established that in Ukraine there is no integrated system of financial control bodies, there is no system of their interaction with each other, and there is almost no regulatory basis for regulating the interaction of financial control bodies with financial investigation bodies. The paper states that the concept of financial investigations is relatively new for Ukraine. The work provided statistical data for 2020, 2021, 2022 regarding the interaction of the State Audit Service of Ukraine with law enforcement agencies. Specific quantitative indicators illustrate the results of the interaction of the financial control body - the State Audit Service of Ukraine with the bodies conducting pre-trial investigation. We define such cooperation as the interaction of financial control bodies with financial investigation bodies. Financial control bodies have the duty to inform the SBI about detected violations. In turn, the State Bureau of Investigation, as a pre-trial investigation body, is entrusted with the duty to carry out a pre-trial investigation of a criminal offence, including, and to carry out a financial investigation. To be specific, we note that the powers of the SBI during pre-trial investigations of criminal offenses in the financial sphere are the following: temporary seizure of property; seizure of property; search, etc. In addition, the article mentions interaction in the opposite direction, in particular, when financial investigation bodies interact with financial control bodies. In particular, the State Bureau of Investigation engages financial control bodies to conduct procedural actions in order to obtain evidence in criminal proceedings, for example, to conduct audits. Separately, the work emphasizes the importance of regulatory regulation of the interaction of financial control bodies with financial investigation bodies, in particular, the adoption of such a normative act as the Procedure for interaction between the State Audit Service of Ukraine and the State Bureau of Investigations on the issues of conducting, implementing the results of some measures of state financial control and involving a specialist" , which remains a project today.

Keywords: financial control, financial investigation, financial offenses, money laundering, State Audit Service of Ukraine, State Bureau of Investigation.

Вступ

Наразі можемо констатувати, що в Україні відсутня цілісна система органів фінансового контролю, відсутня система їх взаємодії між собою, а також майже відсутнє нормативне підґрунтя для врегулювання взаємодії органів фінансового контролю із органами фінансового розслідування. Має місце «застарілість» законодавства, відсутня правова визначеність у діяльності державних контролюючих органів, «повторюваність» однієї функції у декількох суб'єктах, відсутність деталізованого нормативного регулювання способів взаємодії між органами фінансового контролю із органами фінансового розслідування. Варто наголосити, що в демократичній країні із закріпленим громадським контролем, необхідно детальну увагу приділити цим питанням і розробці науково обґрунтованих пропозицій по усуненню вказаних недоліків.

Щодо «застарілості» законодавства, зазначимо, що Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» був прийнятий майже 30 років тому і наразі зазнав значної кількості змін та доповнень. Протягом останніх 5 років було прийнято неодноразові спроби оновити законодавчу базу щодо цього питання. Зокрема, проєкт закону «Про основні засади діяльності органів державного

фінансового контролю» № 9086 від 17.09.2018 р., що був розроблений Державною аудиторською службою України [1]. Також це проєкт закону від 11.12.2017 р. [2] та інші. Окрім цього, зазначимо, що такий термін як «фінансове розслідування» не вживається в чинному законодавстві. В той же час, основні положення щодо фінансових розслідувань сформовані в окремий інститут на Європейському просторі.

Науковці зазначають, що концепція фінансових розслідувань є новою для України. Хоча сама концепція є відносно простою, її застосування може бути досить складним. Фінансове розслідування – це вивчення щоденної взаємодії між людьми та їх фінансово-господарською діяльністю та використання слідів, які ці взаємодії залишають, для цілей правоохоронних органів. Модель фінансового розслідування правоохоронних органів може зосереджуватись на: зборі фінансової оперативної інформації та доказів для підтримки кримінальних розслідувань злочинів, які готуються, та вже вчинених злочинів; проведенні розслідувань шахрайства і фінансових злочинів; проведенні розслідувань відмивання коштів та тероризму; виявленні і поверненні доходів, одержаних злочинним шляхом, та цивільній конфіскації (з використанням нещодавно ухваленого законодавства) [3, с. 7].

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про великий обсяг наукових досліджень питань, пов'язаних із особливостями здійснення фінансового контролю в Україні, із визначенням кола органів, які здійснюють фінансовий контроль, аналізом їх повноважень тощо. Водночас новою для України є тематика фінансового розслідування, адже цей термін не вживається у спеціалізованому законодавстві. У нормативній базі вживаються терміни «фінансові правопорушення», «фінансові злочини», але фінансове розслідування наразі залишається суто науковою термінологією. Зокрема, у Посібнику щодо деяких аспектів здійснення фінансових розслідувань детально розглядається поняття фінансового розслідування, порядок його здійснення, особливості міжнародного співробітництва під час здійснення фінансових розслідувань, практика Європейського суду з прав людини у справах щодо відмивання грошей тощо. Вказаний Посібник підготовлено за підтримки Проєкту «Заходи ЄС з питань протидії наркотикам та організованій злочинності». Цікаво, що автори зауважують на те, що поняття «фінансових розслідувань» підлягає адаптації до національної правової доктрини та практики, для того, щоб забезпечити умови для формування єдиного підходу в практичній діяльності правоохоронної системи [3, с. 7]. У методичних рекомендаціях щодо взаємодії органів досудового розслідування з підрозділами Державної аудиторської служби України під час призначення та проведення ревізій у кримінальному провадженні, розглянуто правові підстави й особливості взаємодії органів досудового розслідування з підрозділами Державної аудиторської служби України під час призначення та проведення ревізій у кримінальному провадженні. Висвітлено проблемні питання в цій сфері та запропоновано шляхи їх вирішення [4]. І. Петрик розглянув взаємодію правоохоронних органів з органами бюджетного контролю у протидії порушенням бюджетного законодавства [5]. В. Прасюк під час здійснення наукового пошуку провів системний аналіз основних засад адміністративно-правового регулювання державного фінансового контролю за законодавством України, виокремив проблеми в його правовому регулюванні та правозастосовній практиці. Автор окремо зупинився на визначенні суб'єктів державного фінансового контролю та їх правового статусу [6]. І. Данчевська обрала за предмет дослідження державний фінансовий контроль використання коштів місцевих бюджетів України і окремо акцентувала увагу на здійсненні фінансового розслідування. Варто зазначити, що слідство визначається автором як форма фінансового контролю [7]. Колектив авторів у складі М. Ковалів, С. Єсімова, І. Проць, Ю. Лозинського провели аналіз теоретичних, методологічних і

практичних проблем в галузі фінансового контролю у контексті політики європейської інтеграційної держави [8]. К. Кривошеєв у дисертаційній роботі визначив адміністративно-правові засади діяльності єдиного правоохоронного органу, що забезпечує фінансову безпеку України, дослідив адміністративно-правовий механізм забезпечення фінансової безпеки України [9]. Водночас наразі майже відсутні дослідження взаємодії органів фінансового контролю із органами фінансового розслідування.

Метою статті є дослідження окремих аспектів взаємодії органів фінансового контролю із органами фінансового розслідування.

Результати

Розпочнемо із міжнародного підґрунтя нормативного врегулювання фінансових заходів. Терміном фінансові заходи ми пропонуємо позначити комплекс дій із протидії фінансовим правопорушенням. Так, зазначимо про Рекомендації FATF (Група з розробки фінансових заходів). FATF розробила ряд Рекомендацій – Міжнародні стандарти з протидії відмиванню коштів, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення. Вони складають основу для скоординованої відповіді на загрози для цілісності фінансової системи та забезпечення її функціонування на належному рівні. Вперше видані в 1990 р. Рекомендації FATF були переглянуті в 1996, 2001, 2003 та в 2012 р., для забезпечення актуальності та відповідності, і призначені для універсального застосування [11].

Система Рекомендації FATF створює між собою узгоджену систему заходів, які запроваджуються органами фінансового контролю. Такі заходи мають бути запроваджені кожною країною, яка здійснює боротьбу з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму, а також фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення. При цьому вказані Рекомендації не зобов'язують застосовувати певні заходи, адже кожна країна унікальна, має власну нормативну базу. Рекомендації покликані скоріше закріпити міжнародні стандарти, які країни повинні імплементувати за рахунок заходів, адаптованих до конкретних обставин: ментальності країни, рівня ризиків, наявної власної нормативної бази, рівня корупції, кількості злочинів, пов'язаних із терористичною діяльністю тощо.

Система Рекомендації FATF налічує 40 рекомендацій з різних питань, зокрема, рекомендації щодо оцінки ризиків і застосування відповідного підходу; рекомендації щодо боротьбі зі відмиванням коштів; рекомендації щодо застосування превентивних заходів; рекомендації щодо міжнародного співробітництва та багато іншого.

До питання про взаємодію внутрішніх органів кожної країни, варто зазначити про Рекомендацію FATF 2. Відповідно до неї «країни повинні забезпечити, щоб органи, які визначають політику, підрозділ фінансової розвідки, правоохоронні органи, органи нагляду та інші компетентні органи, на політичному та операційному рівнях, мали ефективні механізми, які дозволяли б їм співпрацювати один з одним і там, де це доречно, координувати та обмінюватися інформацією один з одним всередині країни стосовно розробки та впровадження політики та заходів щодо боротьби з відмиванням коштів, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення. Це має включати співпрацю та координацію між відповідними органами для забезпечення сумісності вимог щодо протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму з правилами захисту даних та конфіденційності та іншими подібними положеннями (наприклад, безпека/локалізація даних)» [11].

Цитовані вище положення є підґрунтям для нормативного регулювання питання взаємодії органів фінансового контролю із органами фінансового розслідування. Адже

без такої взаємодії складно говорити про ефективність фінансового контролю та ефективність фінансового розслідування.

Актуальність обраної тематики засвідчується статистичними даними, які оприлюднені Державною аудиторською службою України за підсумками роботи у 2020 р. Так, у 2020 р., зафіксовано 3856 звернень Державної аудиторської служби України до правоохоронних органів, з яких: 1525 до Генеральної прокуратури України; 1445 до Національної поліції; 26 до Державної фіскальної служби; 138 до Національного антикорупційного бюро України; 565 до Служби безпеки України; 157 до Державного бюро розслідувань (далі – ДБР). Зокрема, робота з правоохоронними органами у 2020 р. завершилася такими результатами: 678 переданих до правоохоронних органів матеріалів; 334 розпочатих досудових розслідувань за матеріалами проведених заходів державного фінансового контролю; 258 матеріалів контрольних заходів долучено до кримінальних проваджень [12].

У 2021 р. з метою вжиття відповідних заходів до порушників фінансової дисципліни, органами Державної аудиторської служби України до правоохоронних органів у звітному періоді передано 921 (678) матеріалів ревізій та перевірок зі свого боку, правоохоронними органами у січні – грудні 2021 року за матеріалами проведених заходів розпочато 401 (334) досудове розслідування та 111 (35) досудових розслідувань – за результатами участі у перевірках правоохоронних органів. З початку звітного року долучено до кримінальних проваджень 311 (258) матеріалів заходів контролю органів Державної аудиторської служби України, вжито 45 (26) інших заходів реагування та складено 46 (4) протоколів про вчинення корупційних діянь. У звітному періоді вручено 183 (269) письмових повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, в тому числі за матеріалами заходів, проведених за власною ініціативою – 90 (196), за зверненням правоохоронних органів – 45 (48) [13].

За січень-листопад 2022 р. органами Державної аудиторської служби України до правоохоронних органів у звітному періоді передано 625 (849) матеріалів ревізій та перевірок. Зі свого боку, правоохоронними органами у січні – листопаді 2022 р. за матеріалами проведених заходів розпочато 238 (371) досудових розслідувань та 34 (105) досудових розслідування – за результатами участі у перевірках правоохоронних органів. З початку звітного року долучено до кримінальних проваджень 172 (291) матеріали заходів контролю органів Державної аудиторської служби України, вжито 42 інших заходи реагування та складено 78 (46) протоколів про вчинення корупційних діянь [14].

Отже, бачимо конкретні результати взаємодії органу фінансового контролю – Державної аудиторської служби України із визначеними органами, що здійснюють досудове розслідування. Таку співпрацю, на нашу думку, можемо визначити як взаємодію органів фінансового контролю із органами фінансового розслідування.

Органами фінансових розслідувань є всі органи досудового розслідування, які перелічені в Кримінальному процесуальному кодексі України і які розпочали провадження за визначеною законодавцем підслідністю. Такими органами є Національна поліція, органи безпеки, Національне антикорупційне бюро України, Бюро економічної безпеки України, ДБР (ст. 216 Кримінального процесуального кодексу України) [15].

Звужуючи предмет дослідження до обраної нами тематики, зосередимося на взаємодії органів фінансового контролю із таким правоохоронним органом як ДБР. Щодо національного врегулювання цього питання варто зазначити ст. 22 Закону України «Про Державне бюро розслідувань», яка має назву «Взаємодія Державного бюро розслідувань з іншими державними органами». Зокрема, зазначається про взаємодію ДБР із органами прокуратури, органами внутрішніх справ, із Національним

антикорупційним бюро України, із Службою безпеки України, органом фінансового моніторингу. З метою реалізації співпраці між цими органами здійснюється закріплення спеціальної посади для координації. Обмін інформацією здійснюється відповідно до законодавчо встановленої процедури за письмовим розпорядженням керівників відповідних підрозділів.

Зосереджуючись на питанні фінансового контролю, варто зазначити ч. 6 цієї статті, де вказується, що Національний банк України, Антимонопольний комітет України, Фонд державного майна України, орган державного фінансового контролю в Україні, а також інші державні органи, що здійснюють державний контроль за дотриманням фізичними та юридичними особами законодавства України, з метою запобігання та протидії кримінальним правопорушенням, віднесеним до підслідності ДБР, зобов'язані під час здійснення контрольних функцій з'ясовувати дії фізичних та юридичних осіб, що можуть свідчити про відповідні кримінальні правопорушення або створювати умови для їх вчинення та передавати ДБР одержані під час здійснення контрольних функцій та аналізу інформації, що надходить, відомості, що можуть свідчити про кримінальні правопорушення або використовуватися для запобігання, виявлення, припинення і розслідування кримінальних правопорушень, віднесених законом до підслідності Державного бюро розслідувань [16].

Отже, на органи фінансового контролю покладається обов'язок повідомити ДБР про виявлені порушення. В свою чергу, на ДБР як орган досудового розслідування, покладається обов'язок здійснити досудове розслідування кримінального правопорушення, в тому числі, і здійснити фінансове розслідування. Окремо зауважимо, що під фінансовим розслідуванням у загальному значенні розуміють збирання, закріплення, усебічний розгляд, вивчення фінансової звітності та відстеження фінансових операцій, що спрямовані на виявлення протиправних діянь, пов'язаних з отриманням, використанням або розподілом фінансових ресурсів, наприклад, підробка цінних паперів або грошей, відмивання грошей, шахрайство з кредитними картками, порушення податкового законодавства тощо [17, С. 7-8].

Конкретизуючи, зазначимо, що повноваженням ДБР під час здійснення досудових розслідувань кримінальних правопорушень у фінансовій сфері відповідно до Кримінального процесуального кодексу України є наступні: тимчасове вилучення майна (Глава 16); арешт майна (Глава 17); проведення обшуку (ст. 236) тощо.

Вище було зазначено про взаємодію органів фінансового контролю із органами фінансового розслідування, проілюстровано конкретні статистичні дані такої взаємодії. Водночас варто зазначити про взаємодію в зворотному напрямку, зокрема, коли органи фінансового розслідування взаємодіють із органами фінансового контролю. Зокрема, проілюструємо на прикладі взаємодії Державної аудиторської служби України із ДБР. Так, ДБР залучає органи фінансового контролю для проведення процесуальних дій з метою отримання доказів у кримінальному провадженні. Зокрема, для того, щоб отримати докази по кримінальному провадженню можна провести одну з таких дій як ревізію. Для її проведення орган досудового розслідування має залучити Державну аудиторську службу України. З цією метою подається письмове клопотання до суду із обґрунтуванням підстав такої ревізії (із зазначенням дати її початку й закінчення) та документи, які, відповідно до ч. 6, 7 ст. 11 Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні», свідчать про наявність підстав її проведення і інші вимоги відповідно до законодавства.

Щодо нормативного врегулювання взаємодії органів фінансового контролю із органами фінансового розслідування, варто зазначити, що наразі не прийнято відповідного нормативного акту. Сьогодні Проєкт наказу Міністерства фінансів України і ДБР «Про затвердження Порядку взаємодії між Державною аудиторською

службою України та Державним бюро розслідувань з питань проведення, реалізації результатів деяких заходів державного фінансового контролю та залучення спеціаліста» залишається проєктом [18]. На відміну від Порядку взаємодії між Державною аудиторською службою України та Національним антикорупційним бюро України з питань проведення, реалізації результатів деяких заходів державного фінансового контролю та залучення спеціаліста, який затверджено спільним Наказом Міністерства фінансів України і Національним антикорупційним бюро України у 2021 р.

Вбачається, що врегулювання взаємодії органів фінансового контролю із органами фінансового розслідування потребує свого нормативного оформлення, адже спільні зусилля цих органів в розкритті фінансових правопорушень потребують координації і чіткого визначення форм взаємодії. Зокрема, у вказаному проєкті зазначається про порядок призначення та підготовки до проведення ревізії за зверненням, організацію проведення ревізій за зверненням, взаємне інформування органів, звірку результатів розгляду матеріалів ревізій, перевірку закупівель, залучення ДБР посадової особи органу державного фінансового контролю як спеціаліста тощо. Звісно прийняття вказаного акту дозволить нормативно оформити існуючі відносини між контролюючим органом і органом розслідування.

Висновки

У статті було досліджено окремі аспекти взаємодії органів фінансового контролю із органами фінансового розслідування на прикладі такого органу досудового розслідування як ДБР. Було констатовано, що в Україні відсутня цілісна система органів фінансового контролю, відсутня система їх взаємодії між собою, а також майже відсутнє нормативне підґрунтя для врегулювання взаємодії органів фінансового контролю із органами фінансового розслідування. Окремо звертається увага на міжнародно-правове врегулювання питання взаємодії відповідних органів, зокрема на Рекомендацію FATF 2, де зазначається, що органи нагляду та інші компетентні органи мають співпрацювати один з одним, координувати та обмінюватися інформацією один з одним всередині країни. У роботі констатується, що концепція фінансових розслідувань є відносно новою для України. У роботі було наведено статистичні дані за 2020, 2021, 2022 роки щодо питання взаємодії Державної аудиторської служби України з правоохоронними органами. Конкретні кількісні показники ілюструють результати взаємодії органу фінансового контролю – Державної аудиторської служби України із органами, що здійснюють досудове розслідування. Таку співпрацю визначаємо як взаємодію органів фінансового контролю із органами фінансового розслідування. На органи фінансового контролю покладається обов’язок повідомити ДБР про виявлені порушення. В свою чергу, на ДБР як орган досудового розслідування, покладається обов’язок здійснити досудове розслідування кримінального правопорушення, в тому числі, і здійснити фінансове розслідування. Конкретизуючи, зазначимо, що повноваженнями ДБР під час здійснення досудових розслідувань кримінальних правопорушень у фінансовій сфері є наступні: тимчасове вилучення майна; арешт майна; проведення обшуку тощо. Окрім цього, у статті зазначається про взаємодію в зворотному напрямку, зокрема, коли органи фінансового розслідування взаємодіють із органами фінансового контролю. Зокрема, ДБР залучає органи фінансового контролю для проведення процесуальних дій з метою отримання доказів у кримінальному провадженні, наприклад, для проведення ревізій. Окремо в роботі наголошується на важливості нормативного врегулювання взаємодії органів фінансового контролю із органами фінансового розслідування, зокрема, прийняття такого нормативного акту як Порядок взаємодії між Державною аудиторською службою України та Державним бюро розслідувань з питань проведення, реалізації результатів деяких заходів

державного фінансового контролю та залучення спеціаліста», який на сьогодні так і залишається проєктом.

Список використаних джерел

1. Проект Закон України «Про основні засади діяльності органів державного фінансового контролю». URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64601 (дата звернення 22.12.2022).
2. Проект Закон України «Про основні засади діяльності органів державного фінансового контролю». URL: https://dasu.gov.ua/ua/plugins/userPages/1057 (дата звернення 22.12.2022).
3. Посібник щодо деяких аспектів здійснення фінансових розслідувань (дослідження фінансових відносин). 160 с. URL: https://fiu.gov.ua/assets/userfiles/200/Typologies%20(National%20Studies,%20Guidances%20etc)/UKR_FINANCIAL%20INVESTIGATIONS%20MANUAL.pdf (дата звернення 22.12.2022).
4. Взаємодія органів досудового розслідування з підрозділами Державної аудиторської служби України під час призначення та проведення ревізій у кримінальному провадженні: метод. рек. / [А. А. Вознюк, О. М. Брисковська, А. П. Запотоцький та ін.]; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. С. С. Чернявського. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2018. 40 с.
5. Петрик І.Я. Взаємодія правоохоронних органів з органами бюджетного контролю у протидії порушенням бюджетного законодавства. Юридичний науковий електронний журнал. 2019. № 5. С. 194-197. DOI https://doi.org/10.32782/2524-0374/2019-5/46
6. Прасюк В.М. Адміністративно-правове регулювання державного фінансового контролю за законодавством України: дис. канд. юрид. наук. Запоріжжя, 2020. 227 с.
7. Данчевська І. Р. Державний фінансовий контроль використання коштів місцевих бюджетів України: дис. канд. юрид. наук. Львів, 2018. 222 с.
8. Ковалів М. В., Єсімов С. С., Проць І. М., Лозинський Ю. Р. Правове регулювання фінансового контролю в Україні: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2018. 267 с.
9. Кривошеєв К.О. Адміністративно-правові засади діяльності єдиного правоохоронного органу, що забезпечує фінансову безпеку України: дис. … канд.юрид.наук. Суми, 2021. 233 с.
10. Група з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF). URL: https://fiu.gov.ua/pages/dijalnist/mizhnarodne-spivrobitnictvo/mizhnarodni-organizaci/grupa-z-rozrobki-finansovix-zaxodiv-borotbi-z-vidmivannyam-groshej-FATF.html (дата звернення 22.12.2022).
11. Рекомендації FATF. Міжнародні стандарти боротьби з відмиванням коштів, фінансуванням тероризму і розповсюдженням зброї масового знищення. методологія з оцінки відповідності рекомендаціям FATF та ефективності систем протидії відмиванню коштів та боротьби з фінансуванням тероризму. Правила та процедури 5-го раунду взаємних оцінок комітетом moneyval1. URL: https://fiu.gov.ua/assets/userfiles/books/5%20round%20FATF.pdf (дата звернення 22.12.2022).
12. Результати роботи Держаудитслужби за 2020 рік. URL: https://dasu.gov.ua/attachments/cf6defb1-f161-4783-a533-

3f6519dead97_%D0%91%D1%83%D0%BA%D0%BB%D0%B5%D1%82%2003.pdf (дата звернення 22.12.2022).
13. Держаудитслужба: звіти, 2021. URL: https://dasu.gov.ua/ua/plugins/userPages/1985 (дата звернення 22.12.2022).
14. Держаудитслужба: звіти, 2022. URL: https://dasu.gov.ua/ua/plugins/userPages/2652 (дата звернення 22.12.2022).
15. Кримінальний процесуальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України.* 2013. № 9-10, № 11-12, № 13. Ст. 88.
16. Про Державне бюро розслідувань: Закон України. *Відомості Верховної Ради.* 2016. № 6. Ст. 55.
17. Фінансові розслідування у сфері протидії легалізації злочинних доходів в Україні: метод. рек. / [С. С. Чернявський та ін.]. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2017. 164 с.
18. Проєкт наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку взаємодії між Державною аудиторською службою України та Державним бюро розслідувань з питань проведення, реалізації результатів деяких заходів державного фінансового контролю та залучення спеціаліста». URL: https://bit.ly/3GPdkmn